

ФІСКАЛЬНА ПОЛІТИКА У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ВАЛЮТНОМУ СОЮЗІ

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма: 292 Міжнародні економічні відносини

Курс навчання: 1, семестр 2

Кількість кредитів: 3 (90 годин)

Мова викладання: українська

Дні, час, місце: Французький б-р, 24/26, згідно навчального плану

Консультації: Французький б-р, 24/26, к. 38, щотижнево за розкладом

СИЛАБУС

Викладач:	Проф., д.е.н. Якубовський С. О., доц., к.е.н. Цевух Ю. О.
Кафедра:	Світового господарства і міжнародних економічних відносин
Контактна інформація:	sergey_yakubovskiy@yahoo.com

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами здійснюється через вказаний Е-mail, зустрічі на консультаціях (очні та он-лайн), гугл клас.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета курсу – вивчення сучасних закономірностей розвитку фіскальної політики валютних союзів; оволодіння системою знань про інструменти та сучасні тенденції реалізації фіскальної політики в країнах Європейського валютного союзу (ЄВС) згідно сучасних наукових поглядів; засвоєння прикладних аспектів формування фіскальної політики ЄВС у контексті євроінтеграційного курсу України.

Завдання дисципліни:

- дослідити різні наукові підходи до визначення понять «фіскальна політика» та «валютний союз»;
- розглянути податкову систему як основу фінансово-кредитного механізму державного регулювання економіки;
- усвідомити місце і роль податків у розвитку економік країн ЄВС;
- продемонструвати практику управління податковою системою у країнах ЄВС;
- надати послідовний виклад теоретичних і практичних аспектів, пов'язаних з реалізацією фіскальної політики країн Європейського валютного союзу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- Основні концепції фіскальної політики та валютних союзів;
- Основні теоретичні підходи до визначення понять "фіскальна політика" та "валютний союз".
- Етапи формування та еволюція фіскальної політики в Європейському валютному союзі (ЄВС).
- Роль податків у державному регулюванні економіки.
- Специфіка податкової системи країн ЄВС та її вплив на економічний розвиток.
- Сучасні тенденції реалізації фіскальної політики.
- Актуальні методи та інструменти впровадження фіскальної політики в умовах валютного союзу.
- Взаємозв'язок фіскальної політики ЄВС із загальною євроінтеграційною стратегією.

Вміти:

- Досліджувати та аналізувати різні наукові підходи.
- Визначати та порівнювати різні теоретичні підходи до фіскальної політики та валютних союзів.
- Усвідомлювати роль податків у розвитку економік Європейського валютного союзу.
- Аналізувати вплив податкової системи на рівень економічного розвитку та соціальну справедливість.
- Надавати послідовний виклад теоретичних і практичних аспектів фіскальної політики.
- Структурувати та передавати знання про реалізацію фіскальної політики в ЄВС у контексті євроінтеграційного курсу України.
- Використовувати аналітичні моделі для розробки та оцінки фіскальної політики у міжнародних економічних відносинах.

ОПИС КУРСУ

Курс буде викладений у формі самостійної роботи студентів (60год.) та практичних занять (30год).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	сп
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Фіскальна політика та механізм її реалізації					
1. Фіскальна політика як предмет дослідження	8		2	-	6
2. Теоретичні передумови виникнення валютної інтеграції	12		4	-	8
3. Оптимальний валютний простір	12		4	-	8
4. Соціально-інституційні аспекти створення валютного союзу	12		4	-	8
Разом за змістовним модулем 1	44		14	-	30
Змістовний модуль 2. Фіскальна політика країн ЄВС					
5. Місце і роль податків у розвитку економіки країни	10		4	-	6
6. Нормативно-правове та Інституційне забезпечення валютно-Фінансової інтеграції країн ЄВС	12		4	-	8
7. Структура податкових систем країн ЄВС	12		4	-	8
8. Фінансова глобалізація та фіскальна політика держави	12		4	-	8
Разом за змістовним модулем 2	46		16	-	30
Усього годин	90		30		60

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.
2. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. – 324 с.

3. Право Європейського Союзу: підручник / [Р. А. Петров (кер. авт. кол.), А. О. Вакуленко, Ван Елсуwege П. та ін.] ; за ред. Р. А. Петрова. – Вид. 9-те, змінене і допов. – Харків : Право, 2019. – 442 с.
4. Fiscal Policy from Pandemic to War. Fiscal Monitor. *IMF*. April 2022. 106 p. URL: www.imf.org
5. Helminen, M. EU Tax Law – Direct Taxation. *IBFD*, The Netherlands. – August 2021. – 608 p. URL: https://www.ibfd.org/sites/default/files/2021-09/20_007_EU_Tax_Law_Direct_Taxation_2021_final_web.pdf
6. Ryan, J., Loughlin, J. Lessons from historical monetary unions - is the European monetary union making the same mistakes? *International Economics and Economic Policy*. April 2018. Springer. URL: <file:///C:/Users/Professional/Downloads/s10368-018-0416-8.pdf> (accessed: 12.01.2023).
7. Taxation trends in the European Union. *European Commission*. June 2022. – 340 p. URL: https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation-1/economic-analysis-taxation/taxation-trends-european-union_en (accessed: 12.09.2022).

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль проводиться під час консультацій.

Критерії оцінювання результатів навчання:

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень
відмінно	90 - 100	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, розгорнуто, обґрунтовано та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Студент демонструє чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку, правильно формулює тлумачення відповідних понять, демонструє знання змісту передбачених програмою нормативно-правових актів, робить самостійні висновки. Студент вмiє виявляти причинно-наслідкові зв'язки, самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення знань. Студент може аргументовано обрати раціональний спiсiб виконання завдань, виконує завдання не передбачені навчальною програмою, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, проявляє творчий підхід до виконання завдань при самостійній роботі.
добре	85 - 89	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає неточності, які не є суттєвими для характеристики предмету питання та не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття). Студент має стійкі навички виконання завдань.
	75 - 84	Студент виявляє загалом високий рівень знань щодо всієї

		програми навчальної дисципліни, на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, але не вміє самостійно аналізувати деякі питання, не повністю переконливо аргументувати свої відповіді, допускає незначні неточності. Студент за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни.
задовільно	70 - 74	Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Студент знає основні поняття навчального матеріалу, але має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого та під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків та формулювання висновків. Студент має елементарні навички виконання завдань.
	60 - 69	Студент не повною мірою розуміє предмет навчальної дисципліни, наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, назв та змісту нормативно-правових актів. Студент надає нечіткі характеристики відповідних явищ, викладає свої думки з істотним порушенням логіки подання матеріалу. Студент може використовувати знання лише в стандартних ситуаціях, має нестійкі навички виконання завдань, робить дуже багато теоретичних помилок.
незадовільно з можливістю повторного складання	35 - 59	<i>Студент не правильно розкриває сутність базових питань навчальної дисципліни, допускає грубі змістовні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно, безсистемне виокремлює випадкові ознаки вивченого, не вміє сформулювати свою думку та викласти її в логічній послідовності, робити узагальнення та висновки. Студент здатний виконати лише частину завдань виключно за допомогою викладача. У студента відсутні сформовані уміння та навички.</i>
незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0 - 34	Студент не знає основних положень навчальної дисципліни, не володіє навчальним матеріалом, виконує лише елементи завдань, погребує постійної допомоги викладача.

Розподіл балів, які отримують студенти

Підсумковий контроль

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Іспит	Сума балів
30	30	40	100

Поточний та періодичний контроль

Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
5	5	5	5	5	5	5	5	60
Контрольна робота за змістовим модулем 1 – 10				Контрольна робота за змістовим модулем 2 – 10				

T1, T2, ... T8 – теми змістових модулів

**Примітка:* У ході поточного контролю студент може отримати по 30 балів за кожним змістовим модулем (виконання самостійних завдань, відповіді на практичних заняттях, контрольна робота). Контрольна робота за змістовим модулем здійснюється у формі письмових тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля. Тестові письмові завдання для модульних контрольних робіт складаються з 10 тестових завдань і повністю відповідають змісту навчального матеріалу модуля. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання студент отримує 1 бал. Фінальна оцінка з навчальної дисципліни це сума балів за поточний, періодичний та підсумковий контроль.

Підсумковий контроль за дисципліною – іспит. Залік складає студент, який виконав усі обов'язкові види робіт, які передбачаються робочою програмою та під час занять набрав 35 і більше балів.

Самостійна робота студентів складається з самостійного вивчення певного переліку питань, що потребують поглибленого вивчення. Підготовка індивідуального науково-дослідного завдання – перелік тем вказано в робочій програмі.